

Auttajana kehitysmaassa

Tutkimus kansainvälisen vapaaehtoistyöntekijän työskentelyn motiiveista

Katja Kivekäs

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op tai 240 op)

12/2010

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Katja Kivekäs	Sivumäärä 27 ja 3 liitesivua
Työn nimi Auttajana kehitysmaassa. Tutkimus kansainvälisen vapaaehtoistyöntekijän työskentelyn motiiveista	
Ohjaava(t) opettaja(t) Matti Pesola	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja -	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyöni tavoitteena on tutkia mitkä ovat motiiveja jotka motivoivat ihmisiä lähtemään ulkomaille vapaaehtoistyöhön. Työssäni pyrin selvittämään mitkä ovat pääsyyinä vapaaehtoistyöhön lähtemisen takana, sekä yksilöiden muita syitä, jotka eivät ole niin suuressa osassa päätöksen syntymisen kannalta. Toisena tärkeänä tarkastelun kohteena on hahmottaa, miten vapaaehtoinen itse henkilökohtaisesti hyötyy vapaaehtoistyökokemuksestaan.</p> <p>Opinnäytetyöni pyrkii selittämään syitä ihmisen ulkomaille vapaaehtoistyöhön lähtemiselle ja vapaaehtoistyön tekemisen vaikutuksesta näihin ihmisiin. Opinnäytetyö on tarkoitettu materiaaliksi vapaaehtoistyön parissa työskenteleville, vapaaehtoistyöstä kiinnostuneille, sekä varsinkin kansainvälisestä vapaaehtoistyöstä kiinnostuneille ihmisille.</p> <p>Tutkimusaineistoa hankin lomakehaastattelulla ja sähköpostihaastattelulla haastattelemalla yhdeksää Malawissa työskentelevää vapaaehtoistyöntekijää ja yhtä suomalaista, jolla oli kokemuksia kansainvälisestä vapaaehtoistyöstä. Malawin vapaaehtoistyöntekijöiden haastattelu suoritettiin elokuun 2010 aika ja suomalaisen haastattelu marraskuussa 2010. Tutkimuksessani keskityn näiden vastausten analysointiin kirjallisuutta apuna käyttäen.</p> <p>Tutkimustulosten perusteella havaitsin suurimman motivoijan vapaaehtoiseksi lähtemisen syynä olevan halun auttaa. Kokemukset ja uuden oppiminen olivat myös yhtenä motiivina, mutta niitä ei kuitenkaan pidetty yhtä tärkeänä. Vapaaehtoistyöntekijänä toimiminen kehitysmaassa sisältää kokemuksia kuten kuolema ja köyhyys, jotka länsimaalaiset ihmiset eivät usein joudu kokemaan kotimaassaan. Suurin osa vapaaehtoistyöntekijöiden kokemuksista oli ollut positiivisia ja he halusivat tehdä kansainvälistä vapaaehtoistyötä myös tulevaisuudessa.</p>	
Asiasanat Vapaaehtoistyö, kansainvälinen vapaaehtoistyö, motivaatio, sisäinen ja ulkoinen motivaatio, Malawi	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Civic activities and youthwork

ABSTRACT

Author Katja Kivekäs	Number of Pages 27
Title Being helper in a developing country	
Supervisor Matti Pesola	
Subscriber and/or Mentor	
<p>Abstract</p> <p>The purpose of this thesis is to describe what motivates people to go abroad to do voluntary work. In my thesis I'm trying to investigate which are the main reasons for people doing voluntary work, and also the other reasons individuals have, which doesn't have a big part on their decision. Second important observation point is to perceive, what kind of benefits the voluntary worker personally gets out from the experience.</p> <p>In my studies I'm trying to explain the reasons why people choose voluntary work in another country and what kind of effect they get from voluntary work. This thesis is meant to be a material for people who work with voluntary work, people who are interested about voluntary work, and most of all people that are interested about international voluntary work.</p> <p>I collected my research material in different ways such as making form interviews and e-mail interviewing eight voluntary workers that has been working before in Malawi and one Finnish person, who had experiences about international voluntary work. The Malawian voluntary workers interviews were made on August 2010 and the Finnish voluntary workers interview November 2010. In my study I focus on analysing the answers by the help of books.</p> <p>Based on the research results I discovered, the biggest motivation for people to go to voluntary work is the will to help. Experiences and learning new skills were also one of the motives, but it wasn't the main motive for people. Being a voluntary worker in a developing country includes experiences like death and poverty which are not so familiar for western people in their home country. Most voluntary workers experiences had been good and they would like to work as international voluntary worker in the future.</p>	
<p>Keywords Voluntary work, international voluntary work, motivation, external and internal motivation, Malawi</p>	

SISÄLLYS	
1.0 JOHDANTO	5
2.0 VAPAAEHTOITYÖ	6
2.1 Mitä on vapaaehtoistyö?	6
2.2 Kansainvälinen vapaaehtoistyö	7
2.3 Syitä vapaaehtoistyön tekemiseen	9
2.4 Ketä autetaan	11
2.5 Auttamisen hyvä olo	13
3.0 MOTIVAATIO	14
3.1 Mitä motivaatio on?	15
3.2 Sisäinen ja ulkoinen motivaatio	16
3.3 Motivaatioteoria	16
3.4 Vapaaehtoistoiminnan timanttimalli	17
4.0 MALAWI	18
4.1 Malawin vapaaehtoistyöntekijät	19
5.0 HAASTATTELUT	20
5.1 Yleistietoa haastatteluista	20
5.2 Haastateltavat	21
5.3 Vastaukset	21
6.0 JOHTOPÄÄTÖKSET	27
LÄHTEET	29
LIITTEET	31

1.0 JOHDANTO

Opinnäytetyössäni olen tutkinut ulkomaille vapaaehtoistyöhön lähteneiden ihmisten motivaatiota heidän lähtöönsä. Opinnäytetyöni aihe on lähtenyt liikkeelle omakohtaisista kokemuksistani ja kiinnostuksestani ulkomailla tehtävää vapaaehtoistyötä kohtaan. Ulkomailla tehtävä vapaaehtoistyö on aiheena ajankohtainen, koska yhä useammilla ihmisellä on kokemuksia vapaaehtoistyöstä ulkomailla. Jo pelkästään Maailmanvaihdon kautta maailmalle lähtee vuosittain noin 30 vapaaehtoistyöntekijää pitkäkestoisiin 6-12 kuukauden ohjelmiin. (Maailmanvaihto, 5.11.2010)

Vapaaehtoistyö ulkomailla on usein mediassa esitetty ns. vaihtoehtoisena matkustustapana, perinteisen turistimatkailun sijasta. Monesti media markkinoi ulkomaan vapaaehtoistyötä parempana mahdollisuutena tutustua paikalliseen kulttuuriin, kuin mikä olisi mahdollista tavallisen turistimatkan puitteissa. Onkin varmasti totta, että tutustuminen paikalliseen kulttuuriin voi olla yhtenä vapaaehtoistyöhön lähtijän motiiveista. Mutta onko se sittenkään se tärkein motiivi vapaaehtoistyöhön lähtemiseen?

Tutkimusongelmaksi olen määrittänyt kysymyksen: ”mitkä ovat motiivit ulkomaille tehtävän vapaaehtoistyön taustalla? Tähän kysymykseen olen pykinyt vastaamaan kirjallisuuden, sekä keräämäni aineistoa apuna käyttäen.

Opinnäytetyötäni varten tein kyselytutkimuksen Malawissa olleille vapaaehtoistyöntekijöille. Suoritin kyselytutkimuksen vuoden 2010 kesän aikana, jolloin olin itse Malawissa suorittamassa opintoihini liittyvää työharjoittelua. Kyselyn avulla tarkoitukseni oli selvittää, mitkä motiivit olivat näiden ihmisten suurimmat motiivit lähteä ulkomaille vapaaehtoistyöhön ja millaisia vaikutuksia ulkomailla tehdyllä vapaaehtoistyöllä oli heihin henkilökohtaisesti.

Tutkimuksen tulosten perusteella on mahdollista ymmärtää yhä paremmin taustoja ja motiiveja vapaaehtoistyön tekijän lähdön syyille.

2.0 VAPAAEHTOISTYÖ

2.1 Mitä on vapaaehtoistyö?

Käsitteellä vapaaehtoistyö on painopisteensä yksilön toiminnassa. Toiminnan saa aikaan ihmisen omaehtoinen ratkaisu toimimiseen. Vapaaehtoistoiminta ei kuitenkaan ole mitä tahansa toimintaa, vaan tapahtuu organisoidusti. *Se liittyy yksilön toimintaa laajempaan organisoituun intentionaaliseen toimintaan.* Muunlainen ihmisen toiminta voisi olla vaikka naapurin tai omaisen auttamista tavalliseen päivään kuuluvaa toimintaa. Vapaaehtoistyölle on myös tunnusomaista, että se tapahtuu henkilön omalla vapaa-ajalla (Estola & Kurki, 2001, 10, 95)

Tampereen yliopiston työryhmän vuonna 1997 tekemän määritelmän mukaan vapaaehtoistyöllä tarkoitetaan:

Osallistumista vuorovaikutukseen perustuvaan organisoituun auttamis- ja tukitoimintaan, joka tähtää henkisen ahdingon lievittämiseen tai elinoloihin liittyvän puutteen korjaamiseen. Vapaaehtoistyötä ei tehdä taloudellisena yritystoimintana, palkkatyönä eikä erityisenä harjoitteluna, vaan tehtävään valmennusta saaneen auttajan motiivi pohjautuu ajatukseen, että hän voi olla avuksi ja oppii jotakin tärkeää. Myös tällaiseen toimintaan liittyvät tukitehtävät kuuluvat vapaaehtoistyön piiriin. (Estola & Kurki, 2001, 10)

Tämän määritelmän mukaan vapaaehtoistyö on ihmisen toimintaa, jota ohjaavat lähinnä sisäiset motiivit kuten toisen auttaminen ja omien kykyjensä kasvattaminen.

2.2 Kansainvälinen vapaaehtoistyö

Vapaaehtosityön päätarkoitus ei varmasti ole kovin erilainen riippuen siitä, tehdäänkö sitä kotimaassa, vai ulkomailla. Pääpainona on usein toisten ihmisten auttaminen, tai toimiminen jonkun asian kehittämiseksi ja sitä edistäen. Maailmanvaihto ry kiteyttää kansainvälisen vapaaehtoistyön internetsivuillaan seuraavasti:

Vapaaehtoistyöohjelmien tarkoituksena on luoda ruohonjuuritason kontakteja ja ymmärtämystä eri kansallisuuksiin, kulttuureihin ja uskontoihin kuuluvien ihmisten välille. Periaatteena on pyrkimys oikeudenmukaisuuteen ja vastuuseen niin yksilöllisellä kuin kansainväliselläkin tasolla. (Maailmanvaihto 2010)

Maailmanvaihto on yksi monista yhdistyksistä, joiden kautta on mahdollista lähteä vapaaehtoistyöhön ulkomaille. Muita lähettäviä organisaatioita ovat esimerkiksi: Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepan koordinoima Etelän vapaaehtoisohjelma Etvo, Allianssin nuorisovaihto, CIF in Finland, Emmaus. Vapaaehtoistyöhön lähteminen jonkun organisaation kautta on helpoin tapa lähtemiseen. Tämä siksi, että organisaatioilla on valmiit kontaktit kohdemaahan, jonka lisäksi he auttavat ja antavat neuvoa vapaaehtoistyöntekijän käytännön järjestelyihin ennen matkaa. Useat organisaatiot järjestävät lähtijöilleen myös koulutusta, joka valmistavat vapaaehtoistyöntekijää lähtöä varten.

Monien vapaaehtoistyöohjelmien kautta lähtevät joutuvat kuitenkin maksamaan matkastaan huomattavan suuria summia. Allianssin nuorisovaihto tarjoaa vapaaehtoistyöhön haluaville Etelä Afrikassa tapahtuvaa Volunteer South Africa vapaaehtoistyöohjelmaa. Tämän ohjelman vapaaehtoistyöpaikkoja on päiväkodeissa, kouluissa, Orpokodeissa, sekä naisten ja lasten turvakodeissa. Tämän lisäksi vapaaehtoistyöpaikkoja löytyy myös eläinsuojeluun ja luonnonsuojeluun liittyen. Vapaaehtoistyöntekijän työjakso kestää 5-33 viikkoa. Osallistuakseen ohjelmaan vapaaehtoistyöntekijän täytyy maksaa Allianssin ohjelmamaksu 290 euroa ja sijoitusmaksu, joka viideltä viikolta on noin 1080 €. Mitä pidempään vapaaehtoistyöntekijä haluaa olla Etelä-Afrikassa, sitä suurempi sijoitus maksu on. 33 viikon sijoitus maksu on noin 3005e. Tämän lisäksi vapaaehtoistyönteki-

jän maksettavaksi tulee, lennot Etelä-Afrikkaan, matkavakuutus ja mahdollinen viisumi.

Kuva 1 Vapaaehtoistyöntekijä syöttämässä vauvaa Lilongwen Crisist nursessää

Vaikka vapaaehtoistyöntekijälle tulee paljon kuluja maksettavakseen, saa hän tätä kautta apua ja hyötyä lähtöään varten ja vapaaehtoistyön aikana

- *vapaaehtoisohjelmaan sijoittaminen*
- *henkilökohtainen palvelu koko hakuprosessin ja ohjelmaan osallistumisen ajan*
- *eurooppalainen nuorisokortti*
- *oikeus Kilroy Travelsin VIP-asiakkuuteen sekä muita etuja ja alennuksia*
- *lähtijävalmennus (touko- tai elokuussa)*
- *kattava ohjelma- ja maakohtainen infopaketti*
- *oikeus käyttää nuorisovaihdon osallistujasivuja*
- *osallistumistodistus*
- *lentokenttäkuljetus majoitukseen Kapkaupungissa*

- 5 päivän orientaatio + hostellitasonen majoitus Kapkaupungissa
- orientaation aikana järjestettävät retket (yleensä 4 retkeä)
- sijoittavan järjestön yhteyshenkilön tuki koko oleskelun ajan
- ylläpito koko oleskelun ajan
- internet-yhteys
- yhden yön hostellimajoitus (ohjelman lopussa) (Alliansin nuorisovaihto, 2010)

On myös mahdollista, että vapaaehtoistyöntekijä hankkii työpaikkansa omatoimisesti ilman lähettävää organisaatiota. Tämä ei ole ollenkaan vierasta esimerkiksi matkustamiseen liittyvillä internet forumeilla, jossa varsinkin nuoret matkailijat etsivät vapaaehtoistyöpaikkoja ulkomailta.

”Haluaisin lähteä ensi kesänä vapaaehtoistyöhön Keniaan. Jos olet ollut töissä siellä päin, olisin todella kiitollinen vinkeistä mistä kysyä töitä. Otan kaiken tiedon avosylin vastaan!” (Iltalehti.fi, Junnujuksu88@netti.fi, 3.12.2005)

2.3 Syitä vapaaehtoistyön tekemiseen

*”Ihminen tarvitsee ihmistä
ollakseen ihminen ihmiselle,
ollakseen itse ihminen.
Lämpimin peitto on toisen iho,
toisen ilo on parasta ruokaa.
Emme ole tähtiä, taivaan lintuja,
olemme ihmisiä, osa pitkää haavaa.
Ihminen tarvitsee ihmistä.
Ihminen ilman ihmistä,
on vähemmän ihminen ihmisille,
vähemmän kuin ihminen voi olla.
Ihminen tarvitsee ihmistä.”*

- Tommy Tabermann Pieni Laulu ihmisestä-

Pääsääntöisesti vapaaehtoistyön voisi kiteyttää työksi, jota ihminen tekee vapaa-aikanaan. Voi kuitenkin olla vaikeaa kuvitella ihmistä tekemässä työtä, josta hän ei itse hyötyisi millään tavalla.

Wallach ja Wallachinilla (1983) oli uskomus, että monet psykologiset teorit sisältävät egoistisen harhan, joka korostaa ihmisen itsekkyyttä. He perustelivat uskomustaan ihmisen tarpeesta tyydyttää tarpeitaan, tai etsiä mielihyvää. Tämän uskomuksen valossa toisen ihmisen auttaminen palvelisi auttajan tarvetta tyydyttää tarpeitaan saadakseen osakseen mielihyvää. Voisi myös ajatella auttajan laskelmoivan ”jos autan häntä, auttaa hän minua tulevaisuudessa”.

Nämä tulkinnat kuitenkin sisältävät vanhentuneen käsityksen ihmisen tarkoitusperistä. Ihminen usein kokee mielihyvää auttaessaan toisia, mutta hän saa mielihyvää toisten auttamisesta, hän ei auta saadakseen mielihyvää.

Vapaaehtoistyön tekeminen voi olla mahdollisuus ih saada vaihtelua elämäänsä, joillekin uteliaisuus ja uusien kokemusten saaminen voivat olla tärkeitä. (Estola & Kurki, 2001, 98)

Jos ajatellaan sitä mitä hyötyä vapaaehtoistyö tekemisellä voi olla työn tekijälle voisi yksi syy työn tekoon olla uusien taitojen oppiminen. Tällaisia taitoja voivat olla: taito kohdata erillaisuutta, sekä sosiaalisten taitojen kasvattaminen. (Estola & Kurki, 2001, 98)

Erityispedagogiikan opiskelija Laura Mansikkala suoritti opintoihinsa liittyvän työharjoittelun Nepalín pääkaupungissa Katmandussa kesällä 2010. Hän halusi käyttää hyväkseen opintojen tarjoamaa mahdollisuutta suorittaa työharjoittelun ulkomailla. Hän etsi internetin kautta tietoa mahdollisista työharjoittelupaikoista ja havaitsi ulkoministeriön rahoittavan monia hankkeita Nepalissa. Tämän jälkeen hän otti yhteyttä yhteistyöjärjestö Interpediaan, jonka kautta harjoittelupaikka löytyi (Pesonen, 2010, 6)

Työharjoittelu ulkomailla ei täysin vastaa vapaaehtoistyön määritelmänä. Vaikka työharjoittelua ei saa arjoittelustaan palkkaa, saa hän kuitenkin opiskeluissaan

tarvittavia opintopisteitä. Lähteminen ulkomaille ei kuitenkaan Mansikkamäelle ollut pakollista ja hän olisi voinut suorittaa harjoittelun myös Suomessa. Voikin olettaa, että hänen lähdön taustallaan olisi myös muita syitä, kuin pelkkien opintopisteiden saanti.

Mansikkamäen mukaan Nepalissa opetuksessa on usein käytössä metodina ns keppi ja porkkana. Tämän vuoksi oppimisvaikeudet jäivät usein huomioimatta. Vapaaehtoisen harjoittelun muodossa Mansikka tuo oppimaansa asiantuntijuutta paikalliselle työpaikalle ja hän myös sai paikalliselta organisaatiolta tehtäväkseen tutkia erityisopetuksen huomioimista Katmandun kouluissa. (Pesonen, 2010, 6)

Opintopisteiden lisäksi Mansikkamäki saa itselleen kansainvälistä kokemusta ja maailmankuvan avartumisen. Hän myös uskoo, että harjoittelujakso Katmandussa edistää hänen työllistämismahdollisuuksiaan tulevaisuudessa. (Pesonen, 2010, 6)

”On ehkä naivia ajatella, että yksin pystyisi pelastamaan maailman. Aina voi kuitenkin muuttaa itseään ja tehdä edes vähän yhteisen asian puolesta. Kansainvälinen työkokemus on tärkeää.” (Pesonen, 2010, 6)

2.4 Ketä autetaan

Vapaaehtoistyöntekijälle ei ole yhdentekevää millaisen vapaaehtoistyön tekemiseen vapaaehtoistyöntekijä osallistuu. Koska vapaaehtoistyössä toimitaan usein toisten ihmisten auttamiseksi on vapaaehtoistyöntekijälle henkilökohtaisesti tärkeää, että hänen tekemänsä vapaaehtoistyö merkityksellistä. Tästä näkökulmasta haastattelin 25 vuotiasta suomalaista opiskelijaa naista. Haastattelemani naishenkilö vietti kuusi kuukautta reppureissaajana Aasiassa. Jo ennen matkaa hän oli päättänyt tehdä matkansa aikana vapaaehtoistyötä. Vapaaehtoistyöpaikkoja hän päätyi etsimään omatoimisesti Intiasta. (Sähköposti haastattelu, 25 vuotias nais opiskelija 26.11.2010)

”Uskoin ja uskon edelleen, että oikeasti asioita aikaansaavan organisaation sisällä vapaaehtoistyö on hyvin antoisaa niin töitä tekevälle kuin apua saavalle osapuolelle.”

Haastateltavan vastauksesta ilmenee halu muiden auttamiseen. Mutta hän kuitenkin korostaa, että on tärkeää, että vapaaehtoistyö on hyödyllistä ja hän itse saa kokea tekevänsä jotain hyödyllistä. Voisikin pitää tätä itsestään selvänä puhuttaessa vapaaehtoistyöstä. Kuitenkin vaikka henkilöllä olisi halua tehdä vapaaehtoistyötä aivan ilman palkkaa, saattaa vapaaehtoistyöntekijäksi halua kohdata ongelmia. Haastateltavan mukaan vapaaehtoistyön löytäminen ei sinänsä ollut vaikeaa, mutta vapaaehtoistyön löytäminen jossa olisi saanut olla oikeasti hyödyksi oli varsin hankalaa. Vapaaehtoistyö jota hän onnistui löytämään oli näennäistä tai se ei kohdistunut sellaisiin ihmisten auttamiseksi, jotka eniten apua tarvitsivat.

Lopulta haastateltava onnistui löytämään vapaaehtoistyötä, joka ei kuitenkaan vastannut hänen omia odotuksiaan vapaaehtoistyöstä.

”Onnistuin mutta niin näennäisiä, etten nähnyt järkeä jatkaa. Lopulta apuni oli vain katulapsille lelujen tai ruuan ojentamista”.

Haastateltava ei kuitenkaan lannistunut kokemuksistaan. Hänellä olisi halua tehdä kansainvälistä vapaaehtoistyötä tulevaisuudessakin, mutta sitä varten hän tekisi taustatyötä ennen matkaan lähtemistä, jotta voisi itse suunnitella ja toteuttaa oman projektin, jota alkaisi tekemään.

Vapaaehtoistyön tekeminen ulkomailla on tällä hetkellä hyvin suosittua. Kuitenkin voi käydä niin, että vapaaehtoistyö ja vapaaehtoistyön tekijä eivät välttämättä kohtaa. Jossain määrin vapaaehtoistyö varmasti tarvitsee vielä paljon kehittämistä ja organisointia, jotta kaikki osapuolet hyötyisivät siitä mahdollisimman paljon. (Sähköpostihaastattelu, 23.11.2010)

2.5 Auttamisen hyvä olo

Edellisessä kappaleessa sivusin jonkin verran auttajan saamaa hyvänolon tunnetta, jota hän saa auttaessaan muita. Mielestäni tämä aihe on erittäin keskeisessä osassa puhuttaessa vapaaehtoistyöstä. Joten tähän aiheeseen olisi syytä perehtyä vielä hiukan syvemmin.

Allan Luks (1992) oli tehnyt vuosia vapaaehtoistyötä, jonka jälkeen hän sai idean tutkia ihmisten kokemuksia, jotka olivat tehneet vapaaehtoistyötä. Tutkimuksessaan hän havaitsi vapaaehtoistyöntekijät, jotka auttoivat muita kokevan mielihyvää auttamisestaan. Nämä vapaaehtoistyöntekijät pystyivät kuvailemaan positiivisia tunteitaan laajasti ja monisanaisesti. Monet heistä myös kertoivat, miten olivat tunteneet lämpimien aaltojen kulkeneen heidän kehonsa läpi.

Luks laati kyselylomakkeen, jonka hän lähetti auttamisjärjestöissä mukana olleille. Kyselyynsä hän sai yhteensä 3296 vastausta. Vastaajista 95 prosentti kertoi tuntevansa hyvää oloa toimintansa aikana. 80 prosentti heistä kertoi tunteuksia olevan vielä pitkään auttamisen jälkeen.) prosenttia vastaajista, jotka kertoivat saaneensa auttamisestaan mielihyvääkertoivat kokevansa oman terveytensä paremmaksi, kuin muilla samn ikäisillä. Tutkimus osoitti, että mitä enemmän ihminen auttoi, sitä enemmän hänen oma hyvinvointinsa parani.

Myös sillä ketä vapaaehtoistyöntekijä auttoi, näytti olevan vaikutusta vapaaehtoistyöntekijän terveyteen. Tutkimuksen mukaan henkilöt, jotka auttoivat vieraita tunsivat olonsa paremmaksi, kuin ne jotka auttoivat omaisiaan.

Vapaaehtoistyöntekijät kertoivat auttamisestaan olevan heille myös näkyvää terveydellistä hyötyä. He esimerkiksi mainitsivat kivun lievenemisen unen parantumisen. He myös kokivat oman itsevarmuutensa ja arvostuksensa kasvaneen, sekä sisäisen rauhansa kasvaneen. (Estola & Kurki, 2001, 103)

Monesti ajatellaan, että vapaaehtoistyön tekemisen hyötynä on tekijän kannalta taitojen kartuttaminen ja hyvän olon saanti. Kuitenkin edellinen tutkimus osoit-

taa, että vapaaehtoistyöllä saattaa olla tekijälleen vielä suurempi merkitys, kuin osaisimmekaan kuvitella.

3.0 MOTIVAATIO

3.1 Mitä motivaatio on?

Ajatellessamme motivaatiota tulee mieleemme monia henkilökohtaisia motiiveita, jotka ohjaavat päivittäistä toimintaamme. Tällaisia voivat olla esimerkiksi aamulla töihin, tai kouluun lähtö. Kummankin näiden lähtemisen takana on henkilön omakohtainen motiivi lähdölle syyllä. Onkin lähes mahdotonta löytää toimintaa jonka takana ei olisi henkilön itsensä omakohtainen motivaatio.

Koska motivaatio on niin lähellä kaikkea toimintaamme, onkin selvää, että vapaaehtoistyöntekijän toiminnan takaa löytyy vapaaehtoistyöntekijän oma motiivi. Motivaatiopsykologia apua käyttäen meillä on mahdollista ymmärtää mikä on vapaaehtoistyöntekijän toiminnan taustalla (Salmela-Aro & Nurmi 2002, 10) Mutta ymmärtääksemme motivaatiopsykologiaa meidän täytyy myös ymmärtää sen keskeiset käsitteet.

Motivaatiopsykologia käyttää monenlaisia käsitteitä:

- 1) Tarpeet, joilla usein tarkoitetaan perusluontoisia, joskus jopa fysiologisia motiiveita
- 2) Päämäärillä ja tavoitteilla tarkoitetaan tietoista ja johonkin asiaan kohdistuvaa motiivia.
- 3) Arvoilla taas tarkoitetaan ihmisen henkilökohtaisia arvoja ja intressejä (Salmela-Aro & Nurmi 2002, 10)

Kaikki kolme edellä mainittua käsitettä ovat tärkeitä motivaation elementtejä, jotka ohjaavat ihmiset toimintaa. Kuitenkaan yksinomaan nämä elementit eivät yksin ohjaa ihmisen toimintaa. Motiiveihimme vaikuttaa myös ympäristö ja henkilön omat kiinnostuksen kohteet. Näistä käytetään nimitystä sisäinen ja ulkoinen motivaatio.

3.2 Sisäinen ja ulkoinen motivaatio

Motivaatiosta puhuttaessa käytetään usein käsitteitä sisäinen ja ulkoinen motivaatio. Tämä jaottelu on tärkeä motiivin selvittämiseksi. Sisäisesti motivoituneelle ihmisen tavoitteet ovat tyypillisesti sellaisia, joita hän itse haluaa. Sisäiseen motivaatioon kuuluu kiinnostusta, uteliaisuutta ja spontaaniutta. Hän ei odota ei odota toiminnastaan ulkoista palkkiota.

Ulkoisesti motivoitunut ihminen toimintaa ohjaavat, se mitä muut haluavat. Hänelle on tärkeää suosio, palkkiot, rangaistusten välttäminen ja muiden hyväksyntä. (Salmela-Aro & Nurmi 2002, 129)

Ei ole kuitenkaan aina helppoa tunnistaa, onko ihmisen toiminnan takana sisäinen vai ulkoinen motiivi. Usein toimintaa ohjaavatkin sekä sisäinen, että ulkoinen motiivi. Esimerkkinä voisi olla vaikka ”Maija työskentelee kehitysvammaisten ihmisten palvelukodissa. Hänen työssään on hyvä palkka. Hän pitää työstään ja voisi käydä töissä, myös pienemmällä palkalla”. Maijalta kysyessä, miksi hän käy työssä, voisi hän vastata ”Pidän työstäni ja siinä on hyvä palkka”. Joten hänen kohdallaan sisäinen motiivi olisi työssä viihtyminen ja ulkoisena motiivina työstä saatu palkka.

Vaikka toiminnan taustalla voikin olla useita syitä, pystyy henkilö usein nimeämään tärkeimmän syyn, joka on motivoinut häntä toimimaan. Näin ollen esimerkiksi Maijan työssä käynnin tärkein motiivi olisi joko työssä viihtyminen tai työstä saatu raha. Riippuen siitä, kumpaa Maija pitää tärkeämpänä.

3.3 Motivaatioteoria

Monissa ensimmäisissä motivaatioteorioissa pääpainona ovat ihmisen fysiologiset tarpeet. Esimerkiksi ravinnon tarve, joka käynnistää ihmisessä tarpeen ruoan hankintaan. Kuitenkin ihmisellä on myös muita tarpeita, joita ei ole selitettävissä fysiologisina tarpeina.

Joseph R. Nuttin oli yksi ensimmäisistä eurooppalaisista modernin psykologian luojaista. Hänen relationaalista motivaatioteoriaansa pidetään klassikkona, joka mullisti käsityksen ihmisen motivaatiosta. Nuttinin teorian mukaan ihmisen motiivit eivät ole sisäistä ominaisuutta, tai voimaa. Sitä hän nimitti tarpeiksi. Hänen mukaansa motiivi on ulkoisen kohteen ja sisäisen tarpeen suhde. Yksilö pyrkii tyydyttämään tarpeitaan ulkoisen maailman kohteilla. Puhuttaessa motivaatiopsykologiasta onkin tärkeää keskittyä tarkastelemaan sisäisen tarpeen dynaamista suhdetta sitä tyydyttävään kohteeseen. (Salmela-Aro & Nurmi 2002, 12).

Nuttin teorian mukaan ihminen muokkaa motiivinsa konkreettisiksi tavoitteiksi. Nämä tavoitteet ihminen pyrkii toteuttamaan luomalla keinoja tavoitteiden toteuttamiseksi. (Salmela-Aro & Nurmi 2002, 13).

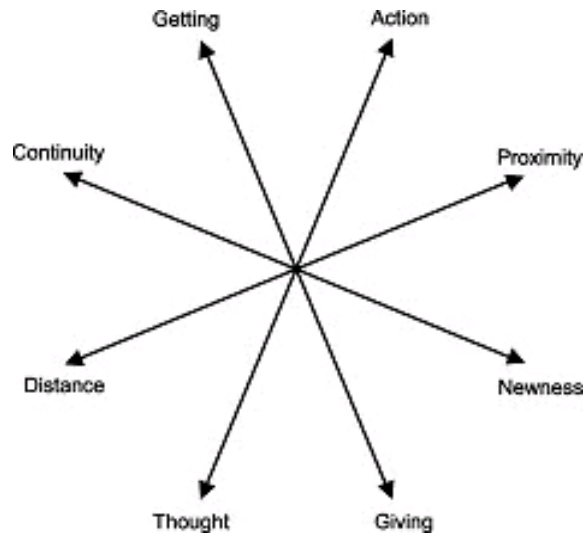
Tämä teoria ei pysty selittämään syitä mitkä ovat saaneet vapaaehtoistyöntekijän lähtemään toiseen maahan. Teoria voi kuitenkin auttaa ymmärtämään sen, että jokaisen vapaaehtoistyöntekijän taustalla on ollut jokin henkilökohtainen tarve lähtöön. Tämän seurauksena vapaaehtoistyöntekijä on motivoitunut löytämään keinoja, jotka ovat mahdollistaneet hänen lähtönsä.

3.4 Vapaaehtoistoiminnan timanttimalli

Anne Birgitta Yeung vuonna 2004 tekemässä väitös tutkimuksen myötä Yeungen päätyi tekemään vapaaehtoistoiminnan timanttimallin selventämään vapaaehtoisuusiota.

Kuvio 1

Kahdeksankulmaisen timanttimalin mukaan vapaaehtoistyöntekijät vaeltavat vapaaehtoistyön tekemisen aikana eripuolilla kuvion koordinaatteja. Vapaaehtoistoiminta voi suuntautua ulospäin itsestä, jota ovat toiminta, kontaktit, uudet asiat, antaminen. Vapaaehtoistoiminta voi myös kohdistua kohti itseä ja sisäisempiä teemoja, joita ovat: pohdinta etäisyys, tuttujen teemojen jatkuvuus, saaminen.

Vapaaehtoistyön luonteesta ja vapaaehtoistyön tekijästä itsestään riippuen toiset timantin kohdat saattavat olla merkittävämpiä, kuin toiset. Myös henkilön iällä ja sukupuolella on vaikutusta siihen, mikä painopiste on henkilölle sillä hetkellä tärkeä.

Yeungin mukaan naisten vapaaehtoistyön motiiveissa korostuu halu auttaa, halu uuden oppimiseen, sekä mahdollisuus tutustua uusiin ihmisiin. Miehiä vapaaehtoisuuteen innostavat tuttavien ja ystävien vaikutus, ylimääräisen vapaaajan käyttäminen jonkun hyödyllisen asian parissa, sekä tunne kansalaisvelvollisuuden täyttämisestä. Nuoret lähtevät usein vapaaehtoistoimintaan ystävien innostamana, sekä halusta oppia uutta. (Yeung, 2004)

4.0 MALAWI

Puhuttaessa Malawista monelle tulee ensimmäiseksi mieleen mediassa olleet kertomukset Madonnan Malawin matkoista ja hänen lastensa adoptointi Malawista. Tähän tietämyksemme Malawista usein sitten rajoittuukin. Malawi on yksi Afrikan köyhimmistä maista. Ei ole siis sattumaa, että maassa on lukuisia humanitaarisia organisaatioita, jotka pyrkivät auttamaan paikallisia ihmisiä ja tukemaan Malawia sen kehityksessä.

Kuva 2 Malawi Lake Basin Programmen työntekijä kylävierailulla

Malawi on yksi Afrikan köyhimmistä valtioista. Ulkoasianministeriön internet sivujen mukaan vuonna 2009 Malawin noin 15.3 miljoonaa ihmistä 73,9 % eli 1.25 dollarilla päivässä. Myös odotettavissa oleva elinikä on alhainen 52,4 vuotta, kun taas Suomessa vastaava luku on 79.5 vuotta. Nämä luvut ovat varmasti auttavat ymmärtämään Malawissa asuvien ihmisten tilannetta. Sekä ymmärtämään miksi Malawissa toimii useita kansainvälisiä kehitys yhteistyötä tekeviä organisaatioita. (Ulkoministeriö, 2010)

4.1 Malawin vapaaehtoistyöntekijät

Afrikka näyttäytyy monille maanosana köyhänä ja korruptoituneena maanosana. Mutta viime vuosina Afrikan kulttuuri, kielet ja maisemien moninaisuus ovat alkaneet saamaan arvostusta. Tämä on nähtävissä matkustajamäärien kasvuna Afrikassa. Year Out Of Group organisaation vuoden 2006 olevan tiedon mukaan Afrikka on vapaaehtoistyöntekijöiden keskuudessa ylittänyt suosiossaan Thaimaan ja Australian. Suosituimmat maat ovat Etelä Afrikka, Ghana ja Tanzania. (Griffit, 2007, 520)

Koska Malawi on köyhä kehitysmaa, uskon vapaaehtoistyöntekijöiden antavan oman panoksensa Malawin kehittämiseen. Kansainväliset vapaaehtoistyöntekijät työskentelevät Malawissa sekä kansainvälisissä, että paikallisissa organisaatioissa. Tarkkaa lukua Malawin vapaaehtoistyöntekijöiden määrästä on varmasti mahdotonta sanoa, mutta kuvaavaa varmasti on, että neljän kuukauden Malawissa olo aikani aikana työharjoittelupaikassani Ministry Of Hope vieraili noin 25 kansainvälistä vapaaehtoistyöntekijää. Näiden vapaaehtoisten Malawissa olo aika kesti noin kuukauden. Tämän lisäksi organisaatiossa vieraili lukuisia vapaaehtoistyöntekijöiden ryhmiä, jotka matkustivat ympäri Malawia monissa Ministry Of Hope organisaation kohteissa. Heidän vierailunsa kesti yleensä kahdesta viikosta neljään viikkoon.

Suurimmalle osalle tapaamistani vapaaehtoistyöntekijöistä tämä oli heidän ensimmäinen vierailunsa Malawissa. Kuitenkin tapasin myös jonkin verran ihmisiä, jotka palaavat joka kesä Malawiin tekemään vapaaehtoistyötä ja viettämään kesälomaansa.

5.0 HAASTATTELUT

5.1 Yleistietoa haastatteluista

Suorittaessani opintoihini liittyvää työharjoittelua Mlawin pääkaupungissa Lilongwessa tein haastattelututkimuksen kansainvälisten vapaaehtoistyöntekijöiden keskuudessa. Tarkoitukseni oli aluksi tehdä paperiversio haastattelu työharjoittelupaikkani Ministry Of Hope organisaation kansainvälisistä vapaaehtoistyöntekijöistä. Tätä kautta sain kuitenkin vain kaksi vastausta. Tähän syynä oli oma sairastelemiseni, jonka vuoksi en pystynyt jakamaan lomakkeita, tai en ehtinyt saada lomakkaita takaisin ennen vapaaehtoistyöntekijöiden lähtöä kotimaahansa.

Lisähaastateltavia sain laittamalla Lilongwe chat nettisivulle ilmoituksen, jossa pyysin vapaaehtoistyöntekijöitä haastatteluun. Tätä kautta sain vastauksia kahdeksan. Tutkimukseeni otin heistä mukaan kuusi. Kahden vastaajan vastauksia en voinut hyväksyä tutkimukseeni, koska he olivat epähuomiossa vastanneet, vain toiseen kysymyspaperiin. Otin heihin yhteyttä ja pyysin vastausta loppuihin kysymyksiin, mutta he eivät olleet enää kiinnostuneita vastaamaan kyselyyni.

Suurin osa haastattelemistani vapaaehtoistyöntekijöistä oli kotoisin Amerikan Yhdysvalloista ja Englannista. Yhtenä syynä Englantilaisien suureen määrään on varmasti se, että Malawi on Englannin entinen siirtomaa (etsi tietoa) Mutta kuitenkin neljän kuukauden Malawissa olo aikani tapaamista uskomaalaisista suurin kansanryhmä olivat Amerikan Yhdysvaltalaiset. Syytä Amerikkalaisten suureen määrään verrattuna englantilaisiin, ei ole varmasti vaikeaa etsiä. Onhan Amerikkalaisia moninkertainen määrä Englantilaisiin verrattuna. Löysin myös toisen selityksen Amerikkalaisten suureen määrään. Kysyin muutamalta Yhdysvaltalaiselta vapaaehtoistyöntekijältä heidän mielipidettään mikä olisi amerikkalaisten suureen määrään. Heidän mukaansa Malawi on yksi tunnetuimmista Afrikan maista Yhdysvalloissa, joten maan tunnettavuus olisi yksi amerikkalaisia houkutteleva tekijä.

5.2 Haastateltavat

Haastateltavista kaksi oli miehiä ja kahdeksan oli naista (etsi jos löytyisi selitystä tähän.) Joten tästä voimmekin päätellä, että Malawissa työskentelevistä vapaaehtoistyöntekijöistä suurin osa on naisia. Keski-ikä vastaajien kesken oli 27.9 vuotta. Kuitenkin suurin osa vastaajia olivat alle 25 vuotiaat varhais aikuiset joita oli kuusi. Loput kaksi vastaajista olivat „Kansallisuudet vastaajien kesken jakautuivat seuraavalla tavalla:

- Kaksi Yhdysvaltalaisista
- Kolme britannialaisista
- Yksi sierraleonelainen
- Yksi ruotsalainen
- Yksi britannialais australialainen

5.3 Vastaukset

Tutkiessani haastateltavieni vastauksia huomasin, että yhtenä heitä yhdistävänä tekijänä oli heidän aktiivisuutensa vapaaehtoistyössä heidän omassa kotimaassaan. Kaikki paitsi kaksi haastateltavista kertoi tehneensä vapaaehtoistyötä kotimaassaan. Monet heistä olivat aktiivisia vapaaehtoistyöntekijöitä ja pystyivät listaamaan monia vapaaehtoistöitä, jossa olivat olleet mukana;

”Yes, I have worked with Habitat of Humanity, building houses; playing with kids in a low-income day care centers, spending time with mentally handicapped adults at a living facility; working in a local hospital, helping staff with duties; working in the children’s hospital, playing with kids. – 19 vuotias opiskelija nainen Amerikasta.

Tämän edellä esitetyn vastausesimerkin nainen oli kotimaassaan työskennellyt vapaaehtoistyössä, jossa hän oli työskennellyt muiden ihmisten attamiseksi, tai heidän hyvinvointinsa edistämiseksi. Tämä samankaltainen kerronta oli nähtä-

vissä myös muiden vastaajien vastauksissa. Heistä kaikki olivat työskennelleet vapaaehtoistyössä, jossa he olivat olleet tekemisissä toisten ihmisten kanssa. Muita vapaaehtoistyön muotoja oli esimerkiksi: ruoan jakaminen kodittomille, kirkossa toimiminen, lasten liikunnallinen ohjaaminen ja lasten partioryhmien ohjaaminen. Kukaan vastaajista ei esimerkiksi kertonut tehneensä vapaaehtoistyötä luonnonsuojelun, tai eläinten oikeuksien puolesta. Joten vastauksita voisi päätellä haastateltaville olevan tärkeitä työskentely ihmisten parissa ja heidän auttamisensa.

Vapaaehtoistyön tekeminen ja halu toimia toisten hyväksi oli haastateltavilleni normaali osa heidän arkeaan kotimaassaan. Tämä siksi, että suurin osa heistä oli toiminut aktiivisesti vapaaehtoistyöntekijänä, he varmasti tunsivat vapaaehtoistyön tekemisen tärkeäksi ja arvokkaaksi. Koska he jo kotimaassaan ovat auttaneet toisia ihmisiä on se saattanut olla yhtenä motiivina lähtemiseen vapaaehtoistyöhön Malawiin. Tai helpottamassa päätöstä lähteä vapaaehtoistyöhön Malawiin.

Kun päätös lähteä on vapaaehtoistyöntekijälle syntynyt hänen on aluksi tarvinnut käyttää erilaisia keinoja päästäkseen Malawiin. Tällaisia keinoja on voinut olla esimerkiksi rahan hankkiminen Malawin matkaa varten. Tästä suurin rahamäärä menee lentolippuihin, rokotuksiin ja lääkkeihin ja asumiseen Malawissa, koska usein vapaaehtoistyöntekijöiden täytyy kustantaa oma asumisensa. Kustannusta vapaaehtoistyön aikana syntyy myös ruokailuista ja vapaa-ajan käyttörahasta, sekä mahdollisesta matkailusta Malawissa. Näin ollen voimmekin puhua melko huomattavasta summasta. Saadakseen tämän summan matkaansa varten vapaaehtoistyöntekijän on täytynyt olla erttäin motivoitunut lähtöönsä. Heillä on myös ollut halu käyttää tämä suuri rahasumma toimiakseen vapaaehtoistyöntekijänä Malawissa. Halusinkin tietää miten nämä vapaaehtoistyöntekijät olivat rahoittaneet matkansa ja heidän oloaikansa Malawissa

“Been working and saved money. Also had some financially support from my family and relatives” – 24 vuotias nais opiskelija Ruot-sista

“The first time I was straight out of high school and gap year programs are notoriously expensive so I worked 3 jobs and then had been given some money by my grandmother which I put towards it. This most recent time I used all of my frequent points for most of the flights and borrowed money to cover my living expenses and other costs for the 3 months.” 21 vuotias britannialais australialainen opiskelija nainen

Kaikissa vastauksissa oli paljon samoja rahankeruutapoja matkaa varten. Yleisempiä olivat: säästäminen, työnteko rahan saaminen vanhemmilta, tai sukulaisilta. Tämä kaikki toiminta mielestäni osoittaa suurta motivoituneisuutta vapaaehtoistyöhön lähtemiseen jo ennen matkaa. Voisikin ajatella vapaaehtoistyöntekijän koko matkaa prosessiksi, jossa vapaaehtoistyöntekijän motiivit saavat vapaaehtoistyön tekijän toimimaan vapaaehtoistyöntekijäksi pääsemiseksi, sekä motivoijana vapaaehtoistyöntekijänä Malawissa.

Ymmärtääkseni paremmin haastateltavien motiiveja pyysinkin heitä kertomaan, mitä he itse henkilökohtaisesti saivat tekemästään vapaaehtoistyöstä. Vastukset läpi käytyäni huomasin kaikissa olevan samana teemana jollain tavalla hyvänolon saaminen toisten auttamisesta.

“Helping others. Really appreciating what we,ve got.” 21 opiskelijanainen Englannista

“Learn about another culture, gain valuable life experience, make me more rounded as a person so I can empathise with people more when I am a doctor. I got to meet lots of amazing people. I get to make difference to peoples life even if it is a very very small scale it is still something” 21 vuotias nais opiskelija englannista

Edellisen haastateltavan tavoin monet heistä kuvailivat saavansa vapaaehtoistyön kautta elämäkokemusta, ja kokemuksia, joita eivät olisi saaneet kotimaassaan. Kokemuksena Malawissa oloa ja vapaaehtoistyötä haastateltavat kuvasivat positiiviseksi kokemukseksi. Kysymyksissäni en keskittynyt vapaaeh-

toistyön tekijän kohtaamiin vaikeuksiin tai muihin ikäviin asioihin, joita he ovat mahdollisesti kotkeneet Malawissa olo aikanaan. Eräässä kysymyksessä kuitenkin kysyin haastateltavilta ovatko he kokeneet kulttuurishokkeja Malawissa olo aikanaan. Tämä ehkä jonkin verran avaa näkemään niitä negatiivisia ja epämiellyttäviä kokemuksia, joita kehitysmaassa toimiva vapaaehtoistyöntekijä saattaa kohdata.

“The general atmosphere of poverty everywhere is a new experience for me” 19 vuotias amerikkalainen opiskelija

*“Women have no say in when to bring their children to hospital, or even worse THEY can come to the hospital, there are other people who decide for them.” 55 mies sierra leonelainen hammaslääkäri
mies*

Myös muiden kysymysten kohdalla haastateltavat nostivat esiin, ympärillä vallitsevan köyhyyden. Koska mone heistä ovat vastauksissaan tuoneet köyhyyden esille, on se varmasti vaikuttanut eri tavoin vapaaehtoistyöntekijöihin ja heidän ajattelumaailmaansa. Vapaaehtoistyöntekijä saattaa kohdata, erittäin rankkojakin kokemuksia matkansa aikana. Tällaisia voivat olla esimerkiksi: paikallisen työkaverin yllättävä kuolema, sekä yleisesti kuoleman läsnäolo jokapäiväisessä elämässä. Suuri kuolleisuus määrä näkyy Malawissa tien varsilla ruumisarkkukauppiaina, kaduille ja maanteille laskettuina puiden oksina, jotka kertovat lähellä olevista hautajaisista, tai paikallisten ihmisten osallistuminen useisiin hautajaisiin. Länsimaalaiselle kouleman kokeminen näin suuressa mittakaavassa, saattaa olla järkyttävä kokemus, johon hän ei ole kotimaassaan törmännyt tässä mittakaavassa.

Vastoinkäymiset ja kulttuurilliset erot eivät vastausten mukaan olleet vaikuttaneet negatiivisesti vapaaehtoistyöntekijöihin. Jokainen heistä haluaisi tulevaisuudessa osallistua uudelleen kansainvälisen vapaaehtoistyön tekemiseen. Vastoinkäymisiä myös kuvattiin ensisijaisesti yhtenä matkaan kuuluvana kokemuksena.

Sananlasku sanoo: ”joskus on mentävä kauvas nähdäkseen lähelle” Osalle vastaajista tämä sananlasku on saattanut olla tärkeässä osassa heidän matkaansa. Matkalla koettiin olevan positiivisia vaikutuksia heidän sisäiseen kasvuunsa ja oman itsetuntemuksensa parantumiseen. Ehkä heidän tapauksessaan uusi ympäristö on mahdollistanut rooleista luopumisen.

”I think I am a very different person when I am in Malawi – very happy and much more organized, confident, independent and in control than I am at home. A friend actually visited me after about 7 weeks and when I picked her up she kept saying “Malawi Jenny is SO different to Sydney Jenny”. – 21 vuotias nais opiskelija brittialaustralialainen

Totutuista rooleista luopumiseen yhtenä kannustimena, voisi olla afrikkalainen kulttuuri, joka eroaa länsimaisesta kulttuurista. Afrikkalainen kulttuuri on tunnettu ystävällisyydestään ja yhteisöllisyydestään, jossa huolenpito muista ei rajoitu vain lähisukulaisiin. Erilaisen kulttuurissa vietetty aika varmasti muuttaa ihmistä, hänen ajattelutapaansa ja toimintatapaansa. Voisi myös sanoa, että vapaaehtoistyöntekijälle jokainen päivä uudessa maassa on kuin jokapäiväinen seikkailu. Vapaaehtoistyöntekijä näkee ja oppii joka päivä uusia asioita. Tämän voisikin ajatella olevan suuri ero päivittäiseen elämään kotimaassa. Uuden kokemisella ja oppimisella voi olla positiivinen muutos vapaaehtoistyöntekijän elämässä, joka myös saa aikaan hänessä positiivisia muutoksia.

Kuva 3 Paikallisten työntekijöiden ja vapaaehtoistyöntekijöiden lääkärintarkastuksessa käyneitä lapsia

Pääpaino vastauksissa oli tyydytyksen saaminen auttamisesta. Muina olivat itsensä kehittäminen, kuten jälkimmäisessä haastattelijan vastauksessa. Haastateltavat myös kertoivat heissä tapahtuneensa henkistä ja sisäistä kehittymistä kuten maailmankuvan laajeneminen ja kykyä arvostaa omaa elämäänsä paremmin matkan jälkeen. Kaksi vastaajista myös kertoi, että Jumala oli johdattanut heidät työskentelemään vapaaehtoistyöntekijäksi Malawiin. Eräs haastateltavisista myös kertoi niin matkan muuttaneen hänen elämänsä. Muutamissa vastauksissa haastateltavat mainitsivat yhtenä vapaaehtoistyönteon motiiveista olevan matkustaminen ja uuteen kulttuuriin tutustuminen. Nämä kaksi eivät kuitenkaan olleet kenelläkään vastaajalla päällimmäisiä syitä vapaaehtoistyön tekemiseen Malawissa.

6.0 Johtopäätökset

Haastattelujen kautta saamani vastaukset tukevat kirjallisuudessa esitettyä näkemystä siitä, että ulkomailla työskentelevää vapaaehtoistyöntekijää työssään motivoivat parhaiten sisäiset motiivit. Parhaiten heitä motivoi halua auttaa muita ja hyvänolon tunne, jonka he saavat auttamisestaan. Toisten auttamista myös ympäristö pitää hyveenä, joka mielestäni näkyy esimerkiksi perheen ja sukulaisten antamina rahalahjoituksina vapaaehtoistyöntekijälle. Vastauksita kuitenkin esiintyi yksilöllisiä motiiveita, jotka eivät olleet yhtä suuressa osassa, kuin auttamisen halu. Näitä olivat esimerkiksi: taitojen oppiminen, maailmankuvan avartaminen, matkustaminen, uusien kokemusten hankkiminen ja omaan itseensä tutustuminen.

Vapaaehtoistyöntekijät kuvasivat myös kokemuksiaan ainutlaatuisiksi. Heillä oli näkemys jonka mukaan matka ja vapaaehtoistyöntekeminen on muuttanut heidän elämäänsä ja heitä itseään. Monet myös kertoivat ymmärryksensä kasvaneen, jonka kautta he pystyvät olemaan kiitollisempia siitä, mitä heillä itsellään on omassa elämässä. Nämä vapaaehtoistyöntekijät ovat varmasti saaneet itselleen hyvää oloa auttaessaan muita Malawissa. Kuitenkin vastauksien valossa voisi todeta, että tätä hyvän olon tunnetta ovat lisänneet myös positiiviset ja ainutlaatuiset kokemukset, joita he ovat saaneet matkansa aikana.

LÄHTEET

Griffith Susan, 2007: Work Your Way Around The World, Crimson Publishing, Britannia

Estola Antti, Kurki Leena 2001: Vapaaehtoistyö auttamisena ja oppimisena, Vastapaino, Tampere

Pesonen Anna 15.8.2010: Satakunnankansan sunnuntailiite – Vapaaehtoistyö vie Kankaanpäästä Katmanduun, Koreasta Kauttualle, Satakunnankansa, Pori

Salmela-Aro Katariina, Nurmi Jari-Erik 2002: Mikä meitä liikuttaa, PS-kustannus, Keuruu

Iltalehti.fi Kenia. Viitattu 18.11.2010

<http://www.iltalehti.fi/matkailu/matkakohteet/AFRIKKA/kenia.shtml>

Kansalaisfoorumi Viitattu 2.12.2010

<http://www.kansalaisfoorumi.fi/vapaaehtoistoiminta/miksi-vapaaehtoistoimintaan.html>

Ulkoministeriö Malawi. Viitattu 15.11.2010

<http://formin.finland.fi/public/default.aspx?nodeid=17256&culture=fi-FI&contentlan=1>

Sähköpostihaastattelu: Maailmanvaihto, 2010, VS: Hei!, maailmanvaihto@maailmanvaihto.fi, 5.11.2010

Sähköpostihaastattelu: 25 vuotias nais opiskelija 26.11.2010

Kuva 1: Vapaaehtoistyöntekijä syöttämässä vauvaa Lilongwen Crisist nursesä

Kuva 2 Malawi Lake Basin Programmen työntekijä kylävierailulla

Kuva 3: Paikallisten työntekijöiden ja vapaaehtoistyöntekijöiden lääkärintarkastuksessa käyneitä lapsia

LIITTEET

Liite1: Haastattelukysymykset

Full Name:

Age:

Occupation:

Nationality:

Email:

Worker† Voluntary worker† Trainee† Something else†

1. Have you been in Malawi before?
2. In which organisation/company are you working in Malawi?
3. From where/how did you find this organisation?
4. Is this your first time as a worker/voluntary worker/trainee in another country than your own? If answer is no, specify:
5. Have you ever done any voluntary/non paid work in your own country?
And if you have, give examples:
6. List at least 3 motivations to why you choose Malawi?
7. Personally, what do you get out of this voluntary/non paid work?

8. As a voluntary/non paid worker, you often have to pay your own living and trip. How do you afford your trip and stay here in Malawi? Or do you get paid during your stay?
9. How long is your voluntary/non paid work lasting?
10. Would you come back to Malawi or another country to do voluntary/non paid work?
11. How does your day look like, from morning to end?
12. What were your biggest fears before coming to work as non paid worker?
13. Have you got new friends during your voluntary/non paid work period?
14. In general, how do you think it feels to work in a country like Malawi? Difficult? Easy?
15. Have you ever got any culture shocks? If so, specify.
16. Do you feel you have developed yourself during your stay in Malawi? If so, specify.
17. What in your opinion are the weaknesses and strengths of a non paid work?
18. If it would be possible would you like to stay longer time in Malawi than you are planned?

19. Is it possible to contact you if I have any further questions later on by email?   YES↑   NO↑

20. Anything else you would like to share?